

Учѣте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь
Своего не цурайтесь,

С В О Б О Д А

„Въ своей хатѣ своя правда“

И сила и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Число 21

ДЖЕРСИ СІТІ. Н. Д. Середа 4-го Іюня 1894.

ГОДЪ II

НАШИМЪ КРИТИКАМЪ

Сли есть на свѣтѣ большъ несчастлива людина — то не ма якъ редакторъ не подкупленной газеты. Во наколи газета есть самостойна и о власныхъ силахъ истнуе, тодѣ она свободна, вольна, сказати правду и панови и Иванови. Такъ газеты днесъ мало кто читает, бо люде скорше любятъ брехню якъ правду; и така газета мае наибольше вороговъ, бо на свѣтѣ дуже мало святыхъ людей стало, а рещта то пожалъ ся Боже и споминать: такъ правды не любятъ, но кричатъ на редактора „расни расни!“ ето та сама исторія и зъ „Свободу“ да ей редакторомъ. До долларовъ, американска Русь, мала всегда горячихъ патриотовъ: почавши одъ преподобного о. Іована не зъ Кронштату. Але щобъ кто пожертвовавъ свой грошъ и здорволя на добро загалу то смѣло скажемъ що до появлясь „Свободы“ ще не было.

Правда, були така що пожертвовали свои кошенѣ щобъ они наповнили ся люцими долларами въ новый выдуманный и дуже практичный способъ; и штука удавала ся, но теперь щось круто у тыхъ патриотовъ, бо народъ читаючи „Свободу“, набравъ розуму.

Наколи другі патриоты звивались по контрахъ, по плеяхъ спасати души и брали красни гроши за свой тяжкй труды, бѣдный редакторъ ходивъ одъ одной до другой жидовско-російской друкарнѣ по Нью Йорку питати ся за рускими буквами хотъ солено за нихъ заплативъ; бо не можна було двинуться на тыхъ патриотовъ якъ баламутили людей и стригли на кождомъ кроцѣ. Тяжкій бувъ приходъ на свѣтъ „Свободы“ но ей голосъ здоровый одбивъ ся съ самого початку сильнымъ гомономъ о атлантицкй берегъ о чорни пенсильванскй горы. Народъ протеръ очи и русинъ прозрѣвъ.

„Свобода“ насампередъ просила гречно рускихъ свя-

щенниковъ зъ угорской стороны щобъ говорили до народа въ церкви по руски въ дома а не по мадарскй. За тее они пагнѣвались и подали скаргу на редактора „Свободы“ до Риму, Пекина и Ада.

По церквахъ голосились проклятія на „Свободу“ по мадарскй и словацкй.

Редакторъ зъ мѣшкомъ проклятин на своимъ хребтѣ, удавъ ся до рускихъ патриотовъ зъ Галичины щобъ спомогли, бо мають гроши и не дали загинути русской справѣ. На се получено отповѣдь: „Най Богъ васъ споможе бо того року мало людей забило въ майнахъ, тай доходу не було“

Тодѣ приходило редактору поповнити збродню: завѣсти „Свободу“ и позабавити ей житя. Але найшли ся рускй хлопцѣ, котри даромъ екладали газету а не дали загинути!

Честъ и слава спасителямъ! Познѣйше „Свобода“ поднесла справу о „Народномъ Домѣ“ и людонки зложили до теперъ \$91.48 цет.

Въ Редакціи „Свободы“ есть книга де кождый жервиуючій свою лепту, записуетъ ся. Каждому и на всякое время: во дни въ ноци и въ полудни, вольно сю книгу переглянути и гроши суть въ банку.

Редакторъ не прогрѣшивъ и не прогрѣшитъ ся русской громадѣ и злодѣемъ нѣколи не буде.

„Свобода“ хотъ зъ ласк: жила п жѣ до теперъ, поднесла свой голосъ щобъ заложити „Союзъ“ и заложивъ ся и слава Богу розвиваеся, процвѣтае и що день збольшаеся. „Свобода“ проговорила о читальнѣ, о школѣ и вже подыбуемо въ многихъ мѣстевосцахъ тѣи, такъ для народу руского потребнй институтѣи. При томъ заявляемо що знайшли ся ширі рускй патриоты такъ духовнй якъ и свѣтскй, що взяли ся до дѣла и до днесъ о то старають ся перевести въ дѣйствость що „Свобода“ мала на мысли и въ се-рцю.

Отъ що „Свобода“ здѣлала утримана на бордѣ самого редактора.

А нынѣ приходятъ критики тай кажутъ: „Свобода“ не повинна нападати на нѣкогого. — Добре одъ днесъ будемъ писати акафистъ кождому, кто краде и здерае рускй народъ. Будемъ хвалити тихихъ патриотовъ, котри похавши гулять по свѣтѣ, а на Народный Домъ не дали анѣ цента. А ты бѣдный редакторе сиди та суши свою голову при нынѣшней спекотѣ и думай якъ бы заплатити зецера — бо ты покине к поѣды рыбы лапаты.

Дальше, закидуютъ що въ „Свободѣ“ вкрались неприлични слова.

Се правда но то помылка друкарска.

Протое не потребуемо критики но гроша на издаване газеты. Кто намъ въ томъ споможе, той патриота, а кто критикуе а ничъ не дасть на народне дѣло, то ковальскій мѣхъ, що гуде, сапе а порошний.

Съ такими критиками и многоглагольными, вѣтренными патриотами вымѣтаемо кути нашой канцелярии хотъ въ бейзментѣ. Воньмѣхъ! премудрость проста, яена и кождый нашъ работникъ порозмѣ сѣ чтение ко халдеямъ.

Б р а т я !

Русины въ Америцѣ требуютъ просвѣты, а на тое треба тутъ закладати школы а не давати гроши на то щобъ кто грунта куповавъ. Въ старомъ краю а тутъ и льоты. Съ того народъ хѣсна не буде мати. Лучше мы работники вписуемо ся до „Союза“, най насъ буде хотяй до 5.000 Русиновъ работниковъ въ „Союзѣ“ а тодѣ за нашй центы будемо закладати школы и читальнѣ.

Ту будемо ознакомляти ся духомъ и ходомъ нынѣшного часу, якъ зъ работниками постпають ихъ гнобителѣ капиталысты.

Слухайте що „Свобода“ вамъ пише, бо правду вамъ пише и стараеся о доброту работника тутъ многими а

многими занедбаного только ободраного. Народъ, котрый самъ про себе не дбае за гинне.

Слибъ „Свобода“ перестала выходить, тодѣ кермень у злодѣйской хатѣ; бо якъ коты нема въ дома, то мыши гуляють.

Редакторъ „Свободы“ хотяй бы мавъ по жебрахъ ходити, то не одступитъ одъ своего и буде стояти до загину за рускимъ работникомъ тутъ въ Америцѣ.

Уважайте брата родни на тее, що кождый дурень потрафитъ словами васъ любити и о добрѣ народа говорить. Але якъ приде щось на народне дѣло дати, не выключишь кума зъ хаты. Той, котрый хоче посвятити ся для народа, муситъ бути убогимъ якъ Христосъ, що не мавъ де главы приклонити.

Редакторъ „Свободы“ не жалуе що стративъ 1500. на „Свободу“, але давъ о свѣту народу.

Не мае девять поковъ въ плебани и купелей де со всякими возможными выгодами и т.д. але иде за кводра до атлантику тамъ ополоче свое грѣшне тѣло.

Редакторъ „Свободы“ не хотѣе бути анѣ вікаримъ, анѣ каноникомъ, анѣ бискупомъ бо его гоноръ и честь въ томъ, наколи зробишь щось добраго про свой народъ.

Р о д и м ц ѣ !

Вписуйте ся до „Союза“ читайте „Свободу“, на Народный Домъ въ Америцѣ“ складайте ся: чи то на хрестинахъ, чи то на весѣлю а присылайте до Редакціи „Свободы.“ Вѣрте и намъ що и тутъ суть патриоты Русины и народного цента не змарнують. И мы знаемо давати зъ остатного на руску народну дѣль.

Кто мае уши слышати да слышитъ.

Народъ, котрый воспоминае издаванія газетъ въ его мовѣ, зветъ ся цивилизованный.

ДО МОЛОДЫХЪ ХЛОПЦѢВЪ РУСИНОВЪ ВЪ АМЕРИЦѢ.

Хлопцѣ - козаки! не даймо ся щобъ зъ насъ Русиновъ якъ небудъ люде насмѣвали ся, що мы такй або такй. Покажите що вы молоді можете зробиши. Где есть рускй хоръ горнѣть ся до свѣту, где есть руска оркестра, вступайте, трубѣть на честь Руси!

До школы русской свѣшѣть не зважайте на слоту и болото! До „Союза“ сли не вписалисе ся идѣть и вписѣть ся, бо се смертельный народный грѣхъ.

Гей хлопцѣ Молодцѣ!

Въ „Союзѣ“ ся вписѣть, Русь неньку Родненьку Серцемъ полюбѣть!..

Зеленй Карпаты

Не роздѣлять брате, Бѣдныхъ Русиновъ!

Одна мати насъ родила, Въвсяникомъ насъ кормила Якъ своихъ сыновѣ!..

На Уграхъ утопило ся сто особъ въ рѣцѣ Тисѣ недалеко Токая.

День 4-го Іюля, въ котромъ була оголоштна независимость Америки, обходила въ сей день дѣла краина торжественно.

Одень кравецкй майстеръ въ Берлинѣ вынайшовъ штуку зробиши такй панцерь зъ сукна, котрого куля не продзюравитъ. Здѣлано пробу и проба удалась дуже добре.

Ще разъ звертаемъ ся до честныхъ оо. духовныхъ и братѣвъ Русинѣвъ, и сбы писали „увѣдомляи насъ о всѣмъ де що нового станеть ся въ ихъ плензѣ.“

Завѣдомляемъ пч. Русиновъ, що сими двумя приишло намъ богато рѣзнихъ книжокъ а то всякй книжкй школьнй, церковнй и историчнй.

СВОБОДА

(LIBERTY.)

Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата річна 2.00

До старого краю..... 2.50

Всѣ дописи и гроші просять выслати подь адресою:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходитъ що тыждня въ С е р е д у.

ADVERTISING RATES:

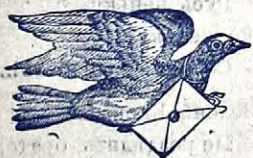
One inch per annum... \$ 10.00

„Six months. „ 6.00

All money or money orders should be addressed to:

„Svoboda“ Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at Jersey City, N. J., as second class mail matter.

ЩО ЧУВАТИ ВЪ СТАРОМЪ КРАЮ.

ДОПИСЬ ЗЪ ГАЛИЧИНЫ.

Водбулись у насъ въ Галичинѣ або ще и водбувають ся въ богато мѣсяцяхъ, такъ званій „вечерницѣ“ въ честь Кобзаря нашего, Тараса Шевченка. Вечерницѣ такі суть торжественнымъ празднованемъ памяти великого чоловіка та мученика за волю народа. Въ той цѣли въ певній означеній дни сходять ся Русины спольно до якого дому, где естъ выгодна зала, и тамъ выголошуютъ ся бесѣды, спѣвають ся пѣсни, деклямууть, грае ся на различныхъ инструментахъ и т. п. и такъ проводятъ ся въ кружку Русинѣвъ вечеръ, посвященный сьоминнамъ Кобзара.

Яку вагу мають такі вечерницѣ для Русинѣвъ, кождый знае, хто на нихъ бувавъ. Бо коли ся учуе руску пѣсню, руску милозвучну мову, що-бѣ ровной на свѣтѣ не ма, коли за инструментами выдубвають ся трудливій звуки облакующей нашу недолу, та пеначе заносять скарпу до Бога за насильства надь нами вороговъ, то чоловіквизь дег-

ше стане, здасть ему що такъ стрѣлю и полетѣвъ бы на далеку Украину, та сѣвъ на кобзареву могилу и посумувавъ надь нею разомъ зъ вѣтромъ жуинымъ та Днѣпромъ ревучимъ...

Зетрясе ся чоловікъ, коли зъ пѣсни дознасть ся, що колись могучій царѣ числился зъ великомъ державою, Русею Україною; а днесъ? Только думка про се осталась...

Проїме насъ дроцею, коли пѣснь до очей ставляе давну братню незгоду Русинѣвъ, убійчій борбы, що згубили, занастили нашу Русь-неньку.

Здалось ся, щобъ и у Васъ Родимцѣ, водбувались такі вечерницѣ; треба только доброй волѣ а все дасть ся зробити.

Мѣсцемъ, до ураджувань такихъ вечерницъ, найбѣлшимъ, суть читальнѣ.

То мене напроваджуе сказати про нихъ т. е. про читальнѣ пару словъ.

Где нема читальнѣ, приступайте до якъ найшвидшого ихъ закладаня. Читальнѣ будуть для Васъ Країне, мѣсцемъ, где Вы набереете вѣдомости о свѣтѣ дознаете ся чимъ Вы були перше а чимъ есьте теперъ, познаете хто Вашъ ворогъ а хто другъ и будете учити ся, якъ маєте своихъ вороговъ поборювати. То Васъ заохотить до дальшого труду на славу и пожитокъ нашої матери Руси.

У насъ въ деякихъ повѣтахъ нема майже села где бы не було читальнѣ. Люде сходять ся, балакають то о сѣмъ то о томъ, выговорюють свою бѣду, та и легше имъ стане. Зъ газетъ, які кожда читальня повинна мати, вычитаютъ онцъ якъ инші народы живутъ, якъ старають ся улѣпшувати, та подносити своцъ газдовства зъ якъ найменшимъ коштомъ, и богато ще иншихъ пожиточныхъ рѣчей.

Тожд не оттягайте ся Братя! У Васъ естъ повна свобода, умѣйтежъ ей выкористати! У Васъ нема такихъ короводовъ съ просьбами, поданями о читальнѣ якъ то у насъ.

Тожд маючи свободній руки, можете смѣло почати дѣло, а Богъ буде зъ Вами!

Зъ нагоды такъ званою „краевой“ выставки. Въ понедѣлокъ 24 мая (5-го червня) заговистъ архикнязь Кароль Людвикъ, братъ нашего цѣсара до Львова, щобъ въ имени пануючого отворити выставу. На дворци желѣзномъ явилсь наповитане архикнязя представителѣ духовенства, власти цивильной и войсковой въ повномъ числѣ. Маршалокъ красевый кн. Сапушко першій привитавъ архикнязя промовою. Потомъ промовлявъ президентъ мѣста

Мохнацкій. По тыхъ бесѣдахъ удавъ ся архикнязь до мѣста, где его витала численна публика и заѣхавъ до палаты намѣстника, где и замешкавъ.

На другій день, т. е. въ вѣвторокъ, о 11-ой годинѣ рано прибувъ архикнязь на площу выставы, щобъ еѣ отворити. Кн. Адамъ Сапѣга розпочавъ торжество промовою, въ котрой выразно значивъ, що удѣль въ выставѣ берутъ въ той, заровно такъ поляки якъ и Русины, хотий, якъ знаемотри черти Русинѣвъ водтягнули зовсѣмъ водъ выставки. Потомъ промовлявъ Русинѣ Др. Савчакъ, членъ выдѣлу краевого, котрый належить до тыхъ Русинѣвъ, що пхають шию у чуже ярмо. Его бесѣда выпала млаво; та тежъ и не дивниця, бо була то чиста брехня, що онъ наплѣвъ. Именно мѣждъ иншимъ сказавъ, що Русины берутъ удѣль въ выставѣ спольно зъ поляками. Если якъ повисше скавано, те саме сказавъ кн. Сапѣга, то онъ яко перевертень шляхтичъ полскій мавъ бодай подставу брехати въ користь Поляковъ, але який интересъ могъ мати въ томъ русинѣ Др. Савчакъ то се е загадкою. Зрештою въ який спосѣбъ Русины брали удѣль въ выставѣ, то поговоримо о томъ заразъ низше, а теперъ приступаю до рѣчи.

По бесѣдѣ Дра. Савчака промовивъ ще разъ кн. Сапѣга и просивъ архикнязя щобъ оголосивъ выставу отвореною.

Наконецъ забравъ голосъ арх. Кароль Людвикъ и одчитавъ свою бѣду по нѣмецки, въ котрой ровнождъ подѣвсь сю важну обставину, що Поляки и Русины спольно устроили ту выставу; потомъ сказавъ ще пару словъ по польски, котрыми отворивъ выставу.

Русины-лизуны, ждали що и ихъ яко такихъ, що спольно трудили ся коло выставы повитае архикнязь такождъ пару рускими словами но не дождали ся...

Такъ водбулось отворене выставы.

На счетъ той выставы хочемо сказати пару словъ.

Бездеречно, що кожда выставка краева має для дотычного населена величезну вагу, и вказуе на розвитокъ краю его економичне значѣне, та постепенный розвоій рольництва и промыслу.

Значѣне такой выставы е тымъ больше, чимъ богаше естъ она заосмотрена веѣлякими предметами зо веѣхъ сторонѣ провѣдчи, бо дае тымъ повѣдчиій образъ розвою. Отже цершимъ и найголовнѣйшимъ условемъ для поднесена значѣня выставы естъ, щобъ веѣ народности живучій въ даномъ краю, подучилсь добровольно и

спольно ураджували такую выставу.

Въ нашомъ краю на жалъ того нема. Чому? Водповѣдь коротка: Бо панюча въ Галичинѣ шляхта польска, постановила зъ горы, выставу обслати предметами зъ усѣхъ „Dzielnic dawniej Polski“, незапрошуючи до ней Русинѣвъ анѣ повѣ словомъ. Доперва на особисту просьбу деякихъ Русинѣвъ, (особливо проф. Вол. Шухевичъ гравъ въ томъ взглядѣ видѣвшу ролю), котрымъ страхъ якъ залежало на томъ, щобъ полизати руменьки польскимъ панамъ та „prasę im do pozek“ „зволити ласкаво“ панове шляхта польска притулити до себе та поглядити „braci Rusinow“, тай хочъ не хочъ запросили и Русинѣвъ на выставу.

Насампередъ мы бы примѣтили, що выставка та не е зовсѣмъ „краевою“, бо предметы выставовы походятъ по наибольшой части зъ позаграниць краю именно зъ земель давной полщѣ, що суть подь Росією, Прусами. Чехи причинили ся въ значной части до збогаченя выставы, навѣтъ поляки американскій особливо зъ Нью Йоркы и Чикаго выслали богато предметовъ на сю выставу. Думаемо, що то одно выстане, щобъ выставка стратила пѣху „краевой“. Але ще друга рѣчь причинае ся до того: ото игнороване Русинѣвъ.

Уже зъ того факту, що не запрошено до участи „braci Rusinow“ выходить ясно, що выставка та зъ горы мала мати прикмету польску. Отже ту выставу, якъ справедливо замѣчено, рѣдше требабъ назвати польскою, Kosciuszowskiю.

Правда, заходомъ деякихъ лизолоповъ суть выставлені оказы и зъ руской части Галичины; але ихъ естъ дуже мало, бо ти що заслужуютъ бути Русинами водтягнули ся одъ ней. Тому часть руска выставы представляеъ дуже пустою, що причинить ся певно до осоромленя лизунѣвъ.

Замѣтнсю рѣчею естъ що навѣтъ представитель короны архикнязь Кароль Людвикъ не повитавъ Русинѣвъ въ рѣдной ихъ мовѣ, хоть се учинивъ для поляковъ. Уважалибсьмо се за оскорбу народу руского лишь тогдѣ, колибъ цѣлѣй той народъ бравъ удѣль въ выставѣ! Але що славити Бога, такъ не сталось, то най се буде доброю наукою для тыхъ Русинѣвъ, (особливо для професора Шухевича) котрѣ такъ дуже заходили ся коло того, щобъ паны польскі дозволили примѣтити ихъ въ якѣмъ кутичку на выставѣ.

Такъ у насъ иде зъ кождымъ дѣломъ. Замѣсть щобъ старати ся поднести у народу

чувство и повагу національную Русинѣвъ, то такій лизунъ псуеють лишь всю роботу и деморалѣзуютъ загаль Русинѣвъ.

Есть приповѣдка польска: „Wiedza sasiedzi jak ktosie dzi.“ Тую приповѣдку можна цѣлкомъ добре ту ужити: знають бо поляки, якихъ мають подь бокомъ (выбачайте) покорныхъ телятъ (т. е. Русинѣвъ), та и тому брыкають, що ся называе. Мы боимъ ся навѣтъ заговорити до поляка до рускій, щобы борони Боже, тымъ не уразити „godaka.“ До чого насъ така робота доведе, легко вгадати. А прецѣвнѣ е насъ така сила, що якъ бысьмо ся сполучили разомъ проти нашихъ вороговъ, то бысьмо придусили и ляха и жидка.

Мадярамъ захотѣлось мати также у себе цивильныя шлюбы и такі зостали законно затверждені въ той країнѣ. Теперъ думаютъ що черезъ тое мадяры помножать ся.

При отверткю польской выставы у Львовѣ ректоръ руской семинариі выѣсвивъ польску фану. Пптомцѣ просили щобы знявъ и не робивъ ганьбы Русинамъ але дарма. Тодѣ сами эднали фану, а спѣваючи „jeszcze Polska nie zginela ale zginacе musi“, подерли на кавалки наконецъ пропѣли: „вѣчная память.“

АМЕРИКАНСКА РУСЬ.

Дня 30. Юнія одѣхали до старого краю два рускій священники: о. Обушкевичъ зъ Олифанту и о. Полянскій зъ Питсбурга.

Братство руске зъ Майфилдъ вступило до „Союза“ Славно!

Зъ Ансоніи пишуть, що тамошній Русины пристали до „Союза“ и що статуа дуже людамъ сподобалась. Неодовга цѣла Ансонія впишетъ ся до „Союза“

Братство руске въ Біоне Сіти заявило щирю охоту вписатись до „Союза“

Наші братя Русины въ Нью Йорку громадять ся и рихтують ся вписати въ Союзъ, бо познали що се народна руска организация.

Въ Джерсі Сіті, старій айришъ 60 лѣтний грибъ обезчестивъ 9-лѣтну дочку нашего країна Меснера. Старий котюга въ рукахъ полициі.

ДО РУСИНОВЪ.

Братья, перестерігаємо Васъ передъ часомъ и клічемо до всѣхъ: вписуйте ся до „Союза“ и беріть американскій паперы!

Вступайте до „Союза“, що бы на випадокъ нещастя мати матеріальну підмогу такожъ и скрѣпити силу руского духа, щобъ мы тутъ не загинули яко рускій народъ.

Беріть американскій паперы, бо кто знае якій ще можуть настати тяжкі часы для роботниківъ, де буде потреба выказатись паперами що бы получить роботу.

Послушайте голосу ширю Васъ любячою „Свободы“!

ЩО НОВОГО вЪ АМЕРИЦЪ

Вашингтонъ. Дня 2. Юлія паны сенаторы взяли нѣбы-то на правду до працѣ щобъ уже разъ поквитити зъ справою реформы цла.

На „далекомъ западѣ“ коловий стрейки не перестаютъ, но ще дальше ширять ся. Зъ Чикаго были высланы 250 такъ званыхъ депуті Шерифъ до Blue Island устанавити порядокъ и впровадити въ рухъ желѣзнодорожну комуникацію. Але 2.000 стрейкуючихъ роботниковъ зъ ножами въ рукахъ напало и побіло ихъ. Збъ всѣхъ сторонъ доходятъ вѣсти, що всяка комуникація прорвана. Трѣны не курсують, бо стрейкеры не допускають. Миліція высилаетъ на мѣсця стрейковъ, телеграфичній дроты порвано а стовпы лежать на земли. Уже многий изъ стрейкуючихъ поплатило житемъ за святую справу.

Майнерскій стрейки уже де-куды покѣнчилась и робота йде але не всюду.

Въ Санъ Франциско, Белвидере, Лярамъ, Утика, Спрингфилдъ, Денверъ, Блумгдаль, и Клевеландъ почавши одъ машинистовъ ажъ до того що колеса смаруе — все стрейкуе при желѣзныхъ дорогахъ.

ЧИТАЙТЕ ВСЕ, ЧИТАЙТЕ ВСЕМЪ.

Де якій газеты англійско-американскій поділачені капиталистами, трублять теперъ, щобъ властитель копанель угля не подвизшали платню стрейкуючимъ дунамъ и Славянамъ по Пенсилваніи и въ иншихъ сторонахъ, але на ихъ мѣсця брали негрѣвъ, котрі за меншу платню робити будуть.

Що за спекуляція ненасытныхъ пиявокъ людского поту и крови! Колисе айришъ або англійкъ бравъ яко майнеръ \$5.00

денной платнѣ а нынѣ бѣдный унгарь або славянинъ: русинъ, словакъ, полякъ, и чехъ гнанный бѣдою зъ родного краю принявъ ся робити на користь капиталистовъ по 75 цнт. денно подѣ землею и збогативъ своею кровью и потомъ тыхъ оцмають великі миліоны, нынѣ за се хочуть прогнати а на те мѣсця бѣлого раба наймати чорного, бо буде робити майже за дармо.

Братья уважайте на себе и вашій дѣти! Вписуйте ся до рускихъ братствъ, вписуйте ся до „Союза“, беріть американскій паперы, щобъ въ годинѣ потреби стати громидно за свои роботничій права и не дати ся ненасытнымъ спекуляторамъ и гандлярамъ бѣлыхъ невольниковъ въ вольной Америкѣ щобъ насъ якъ собакъ гнали а мы по дорогахъ и дикихъ американскихъ лѣсахъ гинули а наши трупы американскій орлы роздиралі!

Чехи, Поляки, Словаки, уже суть на тое приготовлений и у нихъ есть сила поборогити; только мы розположені ловъ тоті вѣщъ згинемо, сли не станемо сильными въ „Союзѣ“

Протое вписуйте ся до „Союза“

Crown Point, Ind. Въ томъ мѣстѣ завязалось таке товариство, котре мае за задачу ширити тверезость. Апостолъ тверезости съ початку представляе словами пиякови огидность и шкодливость надѣрного уживания горѣвки и пива. Але сли пиякъ не взрушитъ ся на слова и не поправитъ ся, тогда достаетъ его палокъ. На дняхъ оденъ пиякъ по зажитию такой медицины поправивъ ся и приставъ до братства тверезости.

УВАГА.

Хотячій приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. John Glowa

Excelsior Pa.

И увѣдомити секретаря подѣ адресою.

Rev. J. Konstantkiewich

144 South Franklin Str.

Shamokin Pa.

НА НАРОДНЫЙ ДОМЪ
ВЪ АМЕРИЦЪ

Пожертвовали дальше:
Лука Гошко \$1.00
Осифъ Вархоликъ 1.00
Василій О. Симковъ 1.00

Слава и честь такимъ Русинамъ патриотамъ!

НАРОДЕ МОЙ!

Народе рускій,

Услыши гласъ мой,

Повѣрь моимъ речамъ

Я вѣрный сынъ твой

Я-бъ днесъ готовъ умерти

За справу святую,

Живцемъ дамъ спалитись

За волю золотую!

За волю, свободу

Родного народу

Я душу дамъ:

На страшній муки

Безъ плачу, рузнуки

Завзятымъ врагамъ!

Щобъ ты рускій роде

Разъ заживъ свободы.

Хоть на годину,

Хоть на хвилину!...

Щобъ руска земля

Святая моя

Одъ жиды ляха

Вольная була!

А тутъ въ Америкѣ

На вольной землицѣ,

Щобъ народе мой

Манѣвцами не блукавъ

Но прямо впередъ ступавъ

И мавъ розумъ свой!

До просвѣты щобъ ты бравъ ся,

Якъ жить лучше научавъ ся,

И зъ волѣ користатъ.

Щобы рускій школы були

Щобы дѣти не забули

Що Русь ихъ мать.

Щобъ въ „Союзѣ“ едналися

И якъ братя обняли ся

Да стали працювать,

Щобъ добро и славу

Мало, по — малу

Тутъ собѣ придбать.

УВАГА.

Просимо всѣхъ нашихъ предплатниковъ въ выпадкахъ змѣны своей адресы, въ сей часъ подати до редакціи нову свою адресу, абы регулярно отримовали свою газету, а мы не мали баламуты зъ почтою.

Звертаемъ о увагу, що мы стараємо ся нашу газету зробити якъ можно больше интересною для нашихъ людей, а протое за-

мовляйте „Свободу“!!!

Не забувайте за рускій

НАРОДНЫЙ ДОМЪ.

ЗЪ ШИРОКОГО СВѢТА.

Франція.

* Французка республика глубокимы обнята смуткомъ, оддала послѣдну честь своему любимому президенту зложивши тлѣнній останки усопшого Карно въ пантеонѣ.

Въ тыхъ дняхъ парижска полиція заарештовала 200 анархистовъ обильна догитва!

На мурахъ царскихъ домовъ и на провинции порозтѣплювали анархисты плякаты, на котрыхъ стояло: новый президентъ не одовга поїде току самою дорогою на тамтой свѣтъ якъ и Карно.

Австрія.

Всюду роботники сходятъ ся на вѣча по великихъ и малыхъ мѣстахъ, де радятъ и заочкють ся щобъ смѣло и отверто домагати ся права общого голосованя.

Въ Празѣ арештовала полиція трехъ студентовъ, належачихъ до анархистичной партіи и засуджено на 4-5 роковъ.

„Standard“ подае зъ Вѣднй вѣсть що, тамъ знайдено недалеко цѣсарской палаты бомбу, але кто ю поддѣлавъ не знати.

Росія.

Въ Кронштатѣ и на околнцѣ появила ся холера.

Въ тыхъ дняхъ въ Петербурзѣ отбула ся проба стрѣляня новыми кулями, котрі дзюрвляють 16 палову стальову плиту — се не жартъ! Такой кулѣ посѣдае только руска армія а для другихъ есть се секретъ.

Италія.

На дняхъ въ итальянскомъ парламентѣ перейшло право противъ анархистовъ, посли котрого анархисту мае судити особный на се выбранный судъ.

Нѣмеччина.

Въ Прускахъ геходныхъ появила ся холера и щиритъ ся скоро.

Дотеперь думали, веѣ же Нѣмеччина и Росія суть въ ширыхъ односинахъ мѣжь собою, а се показуеь що не правда.

Нѣмецкій цѣсаръ запро- сивъ царевича до себе на особный маневры и запросны были приняты. Наразъ рускій царъ заказавъ сынові щобъ не ѣхавъ въ гости.

Люде зъ политичнымъ нюхомъ и котрі чуютъ якъ трава росте, кажутъ що се не на добре заводитъ ся.

СЕМЕНЕ КРАДИ!

Зъ многихъ рускихъ осядь приходять до насъ скарги окраденныхъ людей на тыхъ священниковъ, котрі позаписували рускій церкви тутейшимъ латинскимъ бискупамъ — а теперъ друтъ народъ, збиткують ся надъ нимъ и горлають; що се ихъ церковь а бѣдному роботникови, що кервавого давае доллара на храмъ божий, до того засѣ.

Вы духовній отцѣ! даруйте за смѣлость поснитати ся насъ: якимъ правомъ можете такъ говорити и такъ робити?

То вы уже забули: „семе не криди!“ Чи таязаповѣдъ дана для бѣдного хлопа — роботника, а въ для васъ? Чи вы дали колбуду хоть зломаного цента на тую церковь, „котру звете своею? Чи забулисе же, безъ реверенды приѣхали до Америки

Чи я праця и потъ и кровь зробила васъ богатыми тлустими якъ не того бѣдного роботника, котрого днесъ копаеете ногами и збиткуеете надъ нимъ мовбы вы его купили?

Христосъ буде васъ судити и укарае за кривду руского народа! Слѣбъ вы вѣрили въ Бога, въ его судъ, въ некло, та такъ бы вы недѣлали!.. То такъ питаемъ ся:

По закону Апостола Вы любите брата?

Суесловы лицемири Господомъ прокляты

Вы любите на братови

Шкѣру а не душу

Тай дупите по закону...

Уважайте отченькй на те що „Свобода“ обстане за покривденнымъ народомъ и ваши огидній дѣла свѣтлюдыамъ вкаже.

Поправте ся! — Бо наведемо имя кожного такого душпастьря и въ якомъ мѣсци живе и якъ овечки скубе, стриже голить, Церкви за люцкй поставленій гроши мають належати до людей а не до васъ приѣхавшихъ сюда во время оно якъ турецкы святі безъ цента въ кишень.

Дня 11-го Юлія лат руске братство Св. Апост Петра и Павла въ Jersey City буде мати пікнікъ въ Caledonian Park, недалеко Руской церкви.

Кто хоче весело и пріємно забавити ся, най приходитъ на той пікнікъ. Протое запрошають ся якъ Джерзі-Сітскій такъ и мешкаючій въ околнцѣ русины а тоту забаву!!!

„Свободу“ читай и пренумерату присылай.

РУСКА ТОРГОВЛЯ

**СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВ-
НЫХЪ ИКОНЪ, КНИГЪ И
РИЗЪ**

МИХАИЛА ДЫМЕТА
во ЛЬВОВЪ въ ГАЛИЧИНЪ

Поручае своимъ землякамъ
въ Америцѣ всякого рода
вещи церковныя и именно:

Евангеліе новаго изданія въ
розличныхъ прехорошихъ
оковахъ и оправкахъ отъ 55 з.
р. до 225 злр. Плащаницы
на полотнѣ отъ 18 злр. до
42 злр. на шолковой матеріи
отъ 48 до 130 злр. Фелоны,
Стихарѣ, Хоругви. Фаны,
Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты
всякого рода, Патрици, Чашѣ,
Кадилницѣ, Дарохранительницѣ,
Пауки, лихтарѣ, альпаковѣ,
мосяжніи, п. диновѣ. Всякіи книги
церковныя, а особливо поручае
образы до Иконостасѣ въ
хорошой работѣ по дуже умѣрен-
ныхъ цѣнахъ, на полотнѣ
якъ я посылавъ уже до
Шенандоага Па, Фрляндъ
Па, Міннеаполисъ Мінн. а
всѣ были совершенно удовлетво-
рени о чомъ ся переконати
можно.

Чувъ я що въ Америцѣ за-
брають ся жиды продавати
церковныя вещи и кажутъ со-
бѣ за лихій товаръ надзви-
чайно дорого платити, для
того прошу всѣхъ а особли-
во Всечестне руске Духовенство
и братства церковныя, котрымъ
лежитъ на сердце украшеніе
домовъ божихъ, чтобы съ
своими потребамы до мене
удавались, я всѣ замовленія
яко Русинъ и вашъ родицець
якъ можъ найтаньше и
наисовѣстнѣше виготовлю.
Для того не дайте ся
ошуквати отъ людей,
котри не мають изображенія
о церковныхъ вещахъ.
При замовленіяхъ або,
обсталюнкахъ, прошу
заразомъ и грошѣ присилати,
а слабъ замовленіе
больше стояло якъ 200 злр.
или 100 дол. то прошу
долучити еще 10 злр.
особно на таку, котру
треба заплатити
американскому конзулеви
въ Вѣднѣ за подтверженіе
рахунку.

Всяки замовленія прошу
посилати черезъ „Свободу“
Цѣнники можно
получити въ Редакціи „Свободы“

Зостаю съ почтеніемъ
Михаиль Дыметъ.

**ПЕРША РУСКА
ГРОСЕРНЯ**

Въ Джерси Сити.

Подъ числомъ 102 Моррисъ
улиця.

Крайне повертаючи до
краю чи приходячи съ
краю, най зайдуть тамъ
а будуть услужени по
цѣро руски. Тамъ дасть
ся имъ добру раду и
пораду о всѣмъ що
только потребно.

BILLY & ZUSA.

**BANKERS & STEAM
SHIP AGENTS,
20 William St. BAYONNE N J**

Спродаютъ тикеты
корабелни на найлѣпши
линіи. * * * * *

Посылають грошѣ до
старого краю скоро,
таньо и безпечно
безъ клопоту.

Продають руски
книги по зниженихъ
цѣнахъ а то:
Великій Молитвословъ 2. 50
Великій Сборникъ . . . 2. 50
Изборникъ великій . . . 3. 50
Псалтирь великій . . . 2. 75
Зборникъ малій въ
доброй оправѣ 1. 75
Молитвословъ 1. 75
Надежда моя 1. 80
та сама въ скоряной
опр. 85
Хлѣбъ Души въ
доброй оправѣ 1. 75
такой самъ брошур 75
Зборникъ малій 35
Молитвословъ малій 25

Маемо такожъ всяки
словенски книги. Кто
собѣ хоче купити
най зголоситъ ся
подъ выше подану
адресу.

BOLESLAW SEEGER
Поручае ся ласкавою
памяти крайновъ
що въ его салонѣ
завсѣ свѣже пиво
и рожнородни
напой. 168. Warren & Dodley Strs.
JERSEY CITY N. J.

A. VAVIAK

686 3. ав. межы 21 а 22 ул.
S. Broklyn N. Y.

Найславнѣйшій
краевій рѣзникъ.
Его ковбасы и
вуженина
росходитъ ся
по цѣлой
Америцѣ.

Замовленія и
обсталюнки
услугуесь
скоро и точно.

W. BUDZYNSKI.

122 Cedar Str.
New York.

Помежи
Greenwich i
Washington
улицями.

АГЕНТУРА

КОРАБЕЛНА

И КОЛЮВА.

Спродае шифкарты на
найлѣпши лінії
морскій на
Бременъ и
Гамбургъ.
Посылае
грошѣ до
всѣхъ
части
свѣта.

Звертаемъ
увагу, що
яко свой
чоловѣкъ
обходитъ
ся съ
людьми
сумлѣнно.

HERMAN GIZANG

Рогъ Варренъ и
Моррисъ ул.
Jersey City N. J.

Утримуе въ
своимъ
складѣ
напрозмай-
тшій
трунки
такъ
старо-
краевій
якъ и
амери-
канскій

Саля для
забавъ
весѣль-
ныхъ.

НАЙБОГАТША

Гросерня и Dry Goods

**I. TALPASHA
и Я. ЖИЛИЧА**

727. Commeree Str.
ШАМОКИНЪ ПА.

Заосмотрена
съ гори
ажъ до
долу въ
найлучши
товари
съ
першой
руки
Все
свѣже.

Крайне
не
оминайте
своихъ,
бо
бувъ
бы
великій
грѣхъ!
и
не
слава
для
руско-
го
народа.
не
забудте

**J. TALPASZ &
J. ZYLICZ**

D OLDENBURG
ПРЕДПРИЕМЦЯ
ПОХОРОНОВЪ.

77-87 Morris Str.

Jersey City N.J.

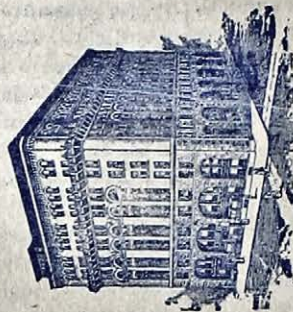
Удавайте
ся въ
потребѣ
до
него.

KRIMMERT,

Продаю
найтуньше
шифкарты
до
старого
краю
и
посылаю
грошѣ
въ
якъ
найкорот-
шій
часъ
левно,
безпечно
безъ
жадного
клопоту.
Колько
то
уже
людей
посы-
лаю
прошѣ
до
старого
краю
и
купило
у
мене
шифкарты?
а
еще
жаденъ
не
скажишь
ся
що
му
була
яка
хѣба.
Поручаю
ся
памяти
моимъ
крайнамъ
остаюсь
съ
глубо-
кимъ
поважанемъ
а
не
забу-
вайте
на

F. MISSLER

F. MISSLER

**106 WEST STREET
NEW YORK
А. ВЪ JERSEY CITY
77 GRAND STREET**

САЛОНИСТИ!

Се иде о
ваге
добро
познакомитъ
съ
нами.

Сли кто
купить
у
насъ
хоть
разъ,
а
переконае-
сь
що
добрый
зробивъ
интересъ.

Зголошуйте
ся
до
нашого
складу,
або
посылайте
о
пробку
(sample)
зъ
глубокимъ
почтеніемъ

EMANUEL GROSS.

Importer of Wines and Liquors
Головный складъ
357 Henderson Str.

**38 ESSEX STR. JERSEY CITY
NEW YORK.**

FRANK WEIßEL

Найлѣпши
Найтуншій
а

на
часъ
напра-
вить
каждому
зигарки,
зигары
и
все
що
въ
закресъ
годинни-
карскій
входитъ,
**131 YORK STREET
JERSEY CITY, N. J.**

M. SINGER.

101 MORRIS STREET.
межи
Washington
а
Warren
улицями.
Jersey City.

Поручае
свой
складъ
винъ
загранич-
ныхъ
всякого
рода
пива,
медъ,
горѣлку
ликери
по
найтуншій
цѣнѣ.
Незабувайте
за
него.

T. TALPASZ, МИХАИЛЬ ЕВЧАКЪ

ТЕОДОЗИЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТОРАТОРЪ И ГОТЕЛЬНИЧІЙ

246

**PEARL ST
SHAMOKIN, PA.**
Недалеко
рускои
плебани.

Добрий
вечеръ,
друже
мой!
— Добрий
вечеръ,
свате!
А
куда
такъ
спѣшите?
— До
Талпаша,
брате!

Що
за
Талпашъ?
Звѣдки
онъ?
— Та-
жъ
край-
нѣ
нашъ
милий
— У
него
всѣ
русини
— Под-
крѣпляють
силы!

— Що
за
бригада
й
пиво
тамъ!
— Об-
ходитъ
ся
файно!
— Об-
слугуе
якъ
братамъ!
— Та-
жъ
надзвичайно!

Рускій
— ЕДИНІЙ —
КОНТРАКТОРЪ
и
БУДОВНИЧІЙ

Вилксбаръ
и
околицѣ,
Его
камѣне
подъ
будову
есть
найлѣпше,
а
робота
найтравальша.
Буде
мости
и
домы,
мае
власні
конѣ
до
звону
матеріалу.

Дае
кериджъ
на
похоронъ
на
весѣля,
хреотины
и
т. і.

Мешкае
на
River Side,

Недалеко
Рускои
Церкви.

Молись, трудись, тверезись, учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ сердце май, ближняго люби, церковь посѣщай, „Свободу“ читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ лотерію не грайте, только грѣшъ падѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“ агу скинтесь по центамъ! Се не забывайте! Буде зъ васъ!